

Kitaabka Daanyeel - Boqol iyo Saddex iyo Tobnaad

Daah-furidda Adeegsiga Saddex-geesoodka ah ee Waxsii-sheegidda: Fahamka Muhiimadda Sebtembar 11, 2001, ee Macnaha Kitaabka Quduuska ah

Jeff Pippenger
2024-03-03

Markii Rabbigu dadkiisii maalmaha ugu dambeeya dib ugu hoggaamiyey “waddooyinkii hore” ee Yeremyaah 11kii Sebtembar, 2001, wuxuu mar hore aqoonsaday qaanuunka ku-saabsanaa saddex-geesoodka adeegsiga wax sii sheegidda.

Rabbigu wuxuu leeyahay, Jidadka joogsada, oo fiiriya, oo weyddiista waddooyinkii hore, meeh jidkii wanaagsanaa, oo ku socda; oo waxaad naftiinna u heli doontaan nasasho. Laakiinse waxay yidhaahdeen, Annagu kuma socon doonno. Oo weliba waardiyayaal baan idinka dul dhigay, anigoo leh, Dhawaaqa buunka dhegaysta. Laakiinse waxay yidhaahdeen, Annagu dhegaysan mayno. Yeremyaah 6:16, 17.

Markii Rabbigu dadkiisii ku soo celiyey waddooyinkii hore, waxay heli lahaayeen nasasho (roobka dambe), waxaana markaas waardiyayaashii la siiyey farriin buun ah. Nebiyadii oo dhammu si qumman bay u tilmaamaan dhammaadka maalmaha ugu dambeeya, sidaas daraaddeed farriinta buunka ee maalmaha ugu dambeeya waxay ahaan lahayd buunka ugu dambeeya, kaas oo ah buunka toddobaad, kaas oo ah hoogga saddexaad.

Markii dadkiisii maalmaha ugu dambeeya ay bilaabeen inay ku socdaan jidadkii hore, waxaa la garwaaqsaday in astaamaha hooggii kowaad ay tilmaamayeen hoggaamiye taariikhi ah oo astaan gaar ah leh (Mohammed), iyo in hooggii labaadna uu sidaas oo kale sameeyey (Osman). Waxaa la ogaaday in afarta buun ee ugu horraysay mid kastaba ay lahayd hoggaamiyeyaal astaan gaar ah leh oo lagu aqoonsado buunkaas, dabadeedna waxaa la garwaaqsaday in Osama bin Laden uu ahaa hoggaamiyaha astaanta ah ee hoogga saddexaad.

Maxamed waxa lala xidhiidhin jiray Carabta, Cismaanna wuxuu ahaa astaanta Boqortooyadii Cusmaaniyiinta ee Turkiga, Osama bin Ladinna wuxuu matalayay argagixisada Islaamiga ah ee dunida oo dhan, in kastoo isaguna, sida Maxamed oo kale, uu Carab ahaa.

Waxaa kale oo la garwaaqsaday in hooggii kowaad uu waxyeleeyay ciidammadii Rooma, iyo in hooggii labaad uu dilay ciidammadii Rooma. Markaas ayaa Sebtembar 11, 2001 loo aqoonsaday inuu yahay barta uu Islaamka ee hoogga saddexaad ku waxyeleeyay ciidanka Rooma (Maraykanka), hase ahaatee marka uu yimaado sharciga Axadda, uu dili doono ciidanka Rooma, sida Maraykanku u gaadhayo gunaanadkiisa isagoo ah boqortooyadii lixaad ee waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ah, oo uu madaxbannaanidiisa qaran ugu gacan gelinayo midowga saddex-geesoodka ah ee masduulaagga, bahalka, iyo nebiga beenta ah.

Waxaa la gartay in Maraykanku yahay bahalkii dhulka ee lahaa laba gees oo xoog ah. Sifo nebiyadeed oo asaasi ah oo bahalka dhulka ah waxaa weeye inuu ka beddelo wan una beddelo masduulaagii. Nebiyannimada ahaan, geesuhu waxay u taagan yihiin xoog, waxaana xoogga bahalka dhulka ahaa Jamhuuriyadnimo iyo Borotestannimo, kuwaas oo lagu matalay labada gees ee bahalka dhulka. Haatanse maalmaha ugu dambeeya, labada xoog ee bahalka dhulka waxay isu beddeleen awood ciidan iyo awood dhaqaale. Sebtembar 11, 2001, Islaamka hoogga saddexaad ayaa ku dhuftay dhulka, oo astaan u ah bahalka dhulka, Pentagon-ka, oo astaan u ah xooggiisa ciidan, iyo Labadii Munaaradood ee New York City, oo astaan u ah xooggiisa dhaqaale.

Markii la aqoonsaday in taariikhdii bilowga hooggii kowaad iyo taariikhdii dhammaadka hooggii labaad labaduba ay soo bandhigeen tusaale muujinaya shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun, waxaa la aqoonsaday in imaatinka hooggii saddexaad, markii dhismayaashii waaweynaa ee New York la soo dumiyey, lagu gartay in habkii shaabadaynta ee boqol iyo afar iyo afartan kun uu bilaabmay.

“Haddaba ma wuxuu imanayaa hadalka aan ku sheegay in New York lagu xaaqi doono hir weyn oo baddu kiciso? Tan weligay maan odhan. Waxaan idhi, anigoo eegaya dhismayaasha waaweyn ee halkaas laga taagayo, dabaqba dabaqa ka sarreeya, ‘Muuqaallo aad u cabsi badan ayaa dhici doona marka Rabbigu u kaco inuu dhulka si daran u ruxo! Markaas erayada Muujintii 18:1–3 way rumoobi doonaan.’ Dhammaan cutubka siddeed iyo tobnaad ee Muujintii waa digniin ku saabsan waxa ku soo socda dhulka. Laakiin iftiin gaar ah kama hayo waxa ku soo socda New York, marka laga reebo inaan ogahay in maalin uun dhismayaasha waaweyn ee halkaas ku yaal la dumin doono rogrogashada iyo afgembiga xoogga Ilaah. Iftiinka la i siiyey ayaan ku ogahay in halaag dunida ku jiro. Hal eray oo Rabbiga ka yimaadda, hal taabasho oo xooggiisa weyn ah, dhismayaashan waaweynna way dumi doonaan. Muuqaallo ayaa dhici doona, cabsi ahaantoodana aynaan qiyaasi karin.” Review and Herald, July 5, 1906.

“halliga ku jirta dunida” waa dabeecadda Islaamka, waayo dabeecaddiisa waxaa lagu metelay Apollyon iyo Abaddon cutubka sagaalaad, aayadda kow iyo tobnaad ee Muujintii.

Oo iyagu waxay lahaayeen boqor ka sarreeya, kaas oo ah malaa’igta yaamayska aan gunta lahayn; magiciisuna afka Cibraaniga waa Abaddon, laakiinse afka Giriigga magiciisu waa Apollyon. Muujintii 9:11 (SAGAAL IYO KOW IYO TOBAN).

Macnaha magaca, ama dabeecadda, boqorka xukuma Islaamka, sida ay u matalaan labada magac ee af Cibraani iyo Giriigba, waa “dhimasho” iyo “burbur,” kuwaas oo yimid Sebtembar 11, 2001, markii dhismayaashii waaweynaa ee New York la dumiyey. Halkaas ayay Muujintii cutubka siddeed iyo tobnaad, aayadaha kow ilaa saddex, ka bilaabeen inay rumoobaan.

Waxaa la garwaaqsaday in xusitaankii ugu horreeyey ee ninka duurjoogta ah ee Islaamka ee ku jira kitaabka Bilowgii lagu adeegsaday erayga Cibraaniga ah ee loogu yeedho “dameerka Carbeed ee duurjoogta ah,” kaas oo aayadda lagu turjumay “nin duurjoog ah.” Astaanta Islaamku waa qoyska faraska, oo Muujintii cutubka sagaalaadna waxaa sidoo kale loogu matalay faras dagaal. Dusha jaantusyada quduuska ah ee Xabaquuq, kuwaas oo dadka Ilaah lagu wargeliyey “aan la beddelin,”

Islaamka waxaa sidoo kale lagu matalay fardaha dagaalka.

Markaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay ku tidhi iyada, Bal eeg, uur baad leedahay, oo wiil baad dhali doontaa, magiciisana waxaad u bixin doontaa Ismaaciil; maxaa yeelay Rabbigu wuu maqlay dhibaataada. Oo isagu wuxuu ahaan doonaa nin duurjoog ah; gacantiisu nin kasta way ku ahaan doontaa, oo nin kasta gacantiisu isagay ku ahaan doontaa; oo wuxuu degganaan doonaa dhammaan walaalihiis hortooda. Bilowgii 16:11, 12.

Xusiddii ugu horraysay ee dhalashada Ismaaciil waxaa lala xiriiriyey “xannibaad,” taas oo noqotay astaan weyn oo la xiriirta Islaamka.

Haddaba Saaray oo ahayd naagtii Aabraam, carruur umay dhalin; hase yeeshee waxay lahayd addoonad, Masri ah, oo magaceedu ahaa Haagar. Markaasaa Saaray waxay Aabraam ku tidhi, Bal eeg hadda, Rabbigu wuu iga xidhay dhalidda; waan ku baryayaaye, u gal addoonaddayda; waxa laga yaabaa inaan iyada carruur kaga helo. Oo Aabraamna codkii Saaray wuu maqlay. Bilowgii 16:1, 2.

Xusiddii ugu horraysay ee Islaamka la xuso, sida uu u matalayo dhalashadii Ismaaciil, is-hoosaysiinta ayaa la adkaynayaa. Fikradda is-hoosaysiintu waa tiir aasaasi u ah diinta Islaamka. Ereyga “Islam” waxa uu ka soo farcamay laba eray oo Carabi ah, “salaam,” oo macnihiisu yahay “nabad”, iyo “aslama,” oo macnihiisu yahay “is-dhiibid” ama “hoggaansamid”. Islaamku waxa uu baraa in mu’miniintu ay doonistooda u hoggaansamaan doonista Allah (Ilaah) dhinac kasta oo nolosha ah. Markii Saara garatay inay samaysay go’aan xun oo ahayd inay Ibraahim ku dhiirrigelisay inuu Haagaar qaato oo Ismaaciil dhalo, ayay Ibraahim ka heshay oggolaansho ay Haagaar si qallafsan ula dhaqanto, taas oo keentay in Haagaar ka cararto gurigii Ibraahim. Halkaas ayay farriin kaga heshay malaa’igta.

Laakiinse Abaram wuxuu Saaray ku yidhi, Bal eeg, addoontaadu gacantaada ayay ku jirtaa; ku samee sida kula wanaagsan. Oo markii Saaray si qallafsan ula macaamishay iyada, ayay ka carartay horteeda. Markaasaa malaa'igtii Rabbigu ka heshay iyada il biyo ah oo cidlada ku taal, ilihii jidka Shuur ku yiil. Oo wuxuu ku yidhi, Haagaar, addoontii Saaray, xaggee baad ka timid? xaggeese baad u socotaa? Oo iyana waxay tidhi, Waxaan ka cararayaa horta marwadaydii Saaray. Markaasaa malaa'igtii Rabbigu ku tidhi, U noqo marwadayda, oo gacmaheeda hoostooda isku dhiib. Oo malaa'igtii Rabbigu ku tidhi, Farcankaaga aad iyo aad baan u badin doonaa, si aan loo tirin karin badnaantiisa aawadeed. Oo malaa'igtii Rabbigu ku tidhi, Bal eeg, uur baad leedahay, oo wiil baad dhali doontaa, magiciisana waxaad u bixin doontaa Ismaaciil; waayo, Rabbigu wuu maqlay dhibaataada. Oo wuxuu ahaan doonaa nin duurjoog ah; gacantiisu nin walba way ka gees ahaan doontaa, oo gacanta nin walbana isagay ka gees ahaan doontaa; oo wuxuu degganaan doonaa walaalihiis oo dhan hortooda. Bilowgii 16:6–12.

Xakamaynta Islaamka, “is-dhiibidda” ka tarjumaysa dabecadda diinta Islaamka, iyo doorka Islaamkuba dhammaantood waxay ku jiraan xuska ugu horreeya ee Ismaaciil, waxayna metelaan hidde-sidaha nebiyadeed ee Islaamka ay matalaan saddexda hoog ee Muujintii. Markii Rabbigu dadkiisii keenay jidadkii hore ee Yeremyaah, waxay kaloo garteen in “afarta dabaylood” ee ay xannibaan afarta malaa’igood ee Muujintii cutubka toddobaad ay si gaar ah u yihiin afarta

dabaylood ee Islaamka.

“Malaa’igahu waxay hayaan afarta dabaylood, kuwaas oo lagu matalay faras cadhaysan oo doonaya inuu iska furfuro oo ku boodo oogada dhulka oo dhan, isaga oo jidkiisa ku sida halaag iyo dhimasho.” Manuscript Releases, volume 20, 217.

“Faraska cadhaysan” ee Islaamka oo sidoo kale ah “afarta dabaylood” ee “la xannibay” inta la dhammaystirayo shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun, waxay ku sidaan “dhimasho iyo halaag” (Abaddon iyo Apollyon) “jidkooda.” Sida xannibaaddii lagu saaray Haagaar ay sifadaas nebiyadeed ugu dhex gelisay astaanta Islaamka, afarta dabaylood iyo faraska cadhaysan labaduba waa la xannibay, oo markii xaqiiqadaas la sugay ayaa la gartay in bilowga hoogga kowaad uu tilmaamayo xannibaad saaran Islaamka sida ay u metelayso amarkii taariikhiga ahaa ee Abubakar.

Oo waxaa lagu amray inaanay waxyeellayn cawska dhulka, ama wax kasta oo cagaaran, ama geedna; laakiin ragga keliya oo aan lahayn shaabadda Ilaah wejiyadooda dushooda. Muujintii 9:4.

Sadarba sadar, bilowga hoogga labaad, kaas oo adeegsiga saddex-geesoodka ah ee saddexda hoog lagu dul dhigay bilowga hoogga kowaad, wuxuu tilmaamayaa sii-daynta afarta malaa’igood, kuwaas oo aayadda ku metelaya sii-daynta jihaadkii labaad ee weynaa ee Islaamka.

Isagoo malaa’igta lixaad ee buunka haysay ku leh, Furo afarta malaa’igood oo ku xiran webiga weyn ee Yuufraad. Muujintii 9:14.

Sidaas darteed waxaa la garwaaqsaday in bilowga hoogga saddexaad Islaamku uu ahaan doono mid isla mar ahaantaana la sii daayay oo la xakameeyay, taasoo ah markhaatiga qudhiisa ee Sister White.

“Waqtigaas, intii hawsha badbaadadu soo xidhmayso, dhib baa dunida ku soo degi doona, quruumuhuna way cadhoon doonaan, hase ahaatee waa la xakamayn doonaa si aanay u hor istaagin shaqada malaa’igta saddexaad. Waqtigaas ‘roobka dambe,’ ama dibu-noolaysiinta ka timaadda hortiiisa Rabbiga, ayaa iman doona, si uu xoog u siiyo codka weyn ee malaa’igta saddexaad, oo uu quduusiinta ugu diyaariyo inay istaagaan muddada toddobada belaayo ee ugu dambaysa la daadin doono.” Early Writings, 85.

Markii la baadhay diiwaanka taariikheed ee Islaamka, waxaa la ogaaday in dagaalladii iyo guulihii Islaamka Carbeed ee hooggii kowaad ay Islaamku u fahmaan inay yihiin “jihaadkii weynaa ee kowaad,” iyo in dagaalladii Boqortooyada Cusmaaniyiinta ee bilaabmay markii afartii malaa’igood la sii daayay ay Islaamku u fahmaan inay yihiin “jihaadkii weynaa ee labaad.” Iyadoo la waafajinayo adeegsiga saddex-geesoodka ah, Islaamku wuxuu rumaysan yahay in jihaadkii weynaa ee saddexaad oo ugu dambeeyey uu bilaabmay Sebtembar 11, 2001. Sida uu mar qoray William Miller, “Taariikhda iyo waxsii sheegidda way isku waafaqaan.”

Adeegsiga “xarriiq dul xariiq” ee sii-dayn iyo isla mar ahaantaana xannibaad, sida ay u matalayso in xariiqii nebinnimada ee bilowga hoogga koowaad iyo kan labaad la is dul saaro, waxaa si buuxda u xaqiijiyey Ruuxa Waxsii sheegidda; isla markiiba ka dib markii Islaamku wax ku dhuftay Sebtembar 11, 2001, Madaxweyne George W. Bush wuxuu Islaamka saaray xannibaad caalami ah

isagoo bilaabay dagaalkiisii argagixisada ka dhanka ahaa. Sii-daynta iyo xannibaadda isla mar ahaanta ah ee “faraska cadhaysan” ee Islaamka waxaa xaqiijiyey Kitaabka Quduuska ah, Ruuxa Waxsii sheegidda, iyo sidoo kale taariikhda.

Kuwa “Raaca Wanka” oo ku noqda jidadkii hore ee Milleriyiinta waxay helaan “nasashada,” taas oo ah roobka dambe, oo Sister White ay tilmaamayso inuu bilaabmo marka quruumuhu cadhoonayaan, hase yeeshee la xajinayo, sida ay ahaayeen Sebtembar 11, 2001.

“Wagtigaas, intii hawsha badbaadadu dhammaanayso, dhib baa ku soo degi doona dhulka, quruumuhuna way cadhoon doonaan, hase ahaatee waa la xakamayn doonaa si aanay u hor istaagin hawsha malaa’igta saddexaad. Waqtigaas ayaa ‘roobka dambe,’ ama baraarujinta ka timaadda Rabbiga hortiiisa, iman doona, si uu xoog ugu siiyo codka weyn ee malaa’igta saddexaad, oo quduusiinta ugu diyaariyo inay istaagaan wakhtiga toddobada belaayo ee ugu dambaysa la daadshin doono.” Early Writings, 85.

Kuwa “Raaca Wanka” dib ugu noqda jidadkii hore ee Millerite waxay helaan “nasashada,” taas oo ah roobka dambe, oo Sister White ay tilmaamayso inuu bilaabmo markii malaa’igtii xoogga badnayd ee Muujintii siddeed iyo tobnaad ay soo degtay 11-kii Sebtembar, 2001.

“Roobka dambena waxay ku soo degaysaa dadka Ilaah. Malaa’ig xoog weyn leh ayaa samada ka soo degi doonta, oo dhulka oo dhan waxaa iftiimin doonta ammaantiisa.” Review and Herald, April 21, 1891.

Malaa’igtaas xoogga badanu wuxuu soo degay markii dhismayaashii New York la dumiyeey; markaas waxaa billowday shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afarta kun, roobkii dambena wuxuu bilaabay inuu saydho. Kuwii dib loogu hoggaamiyeey jidadkii hore ee Yeremyaah, oo helay “nasashada,” taas oo ah roobka dambe, waxay markaas garteen in “nasashada iyo qaboojinta” ee Ishacyaah ay iyaduna ahayd roobka dambe; hase yeeshee waxay sidoo kale ahayd aqoonsi tijaabadii 11 Sebtembar, 2001, la hor timid dadka Ilaah, gaar ahaan “ragga quudhsada” ee “Yerusaalem xukumi jiray.” Waxay fahmeen in tijaabadu ay laba-geesood ahayd, waayo waxay matalaysay farriinta Islaamka ee hoogga saddexaad, isla markaana sidaas oo kale muhiim u ahayd, waxay matalaysay hab-raaca Kitaabiga ah ee dhisay farriinta roobka dambe.

Kuwii uu ku yidhi, Kanu waa nasashadii aad kuwa daallan ku nasin lahaydeen; kanuna waa dib-u-cusboonaantii; hase ahaatee ma ay doonaynin inay maqlaan. Laakiinse eraygii Rabbigu wuxuu iyaga ugu noqday amar dul amar, amar dul amar; sadar dul sadar, sadar dul sadar; wax yar halkan, wax yarna halkaas; si ay u socdaan, oo dib ugu dhacaan, oo loo jebiyo, oo loo dabto, oo loo qabsado. Haddaba bal maqla erayga Rabbiga, nimanyahow wax quudhsadaow, idinka oo xukunta dadkan Yerusaalem jooga. Ishacyaah 28:12–14.

Ku socoshada jidadkii hore waxay u saamaxday dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya inay markaas arkaan in masalka tobanka gabdhood ee bikradaha ah, kaas oo “muujinaya waayo-aragnimada dadka Adventist-ka ah,” ay ahayd in dib loo soo celiyo “xarfihiiisa ilaa xarfihiiisa,” inta lagu jiro wakhtiga shaabadaynta ee boqol iyo afar iyo afartan kun. Markhaatifurka taariikhda ee masalku markii ugu horraysay ku rumoobay wuxuu caddeeyey in cutubka labaad ee Xabaquuq si toos ah ula xidhiidhay oo qayb ka ahaa masalka. Sidaas daraaddeed “muran”-ka ku

jira Xabaquuq laba wuxuu matalay intixaankii nasashada iyo qaboojinta ee nimankii quudhsiga badnaa ay diideen inay maqlaan. Iyadoo ardayda aaminka ah ee Kitaabka Quduuska ahi sii wadeen baadhitaanka jidadkii hore, waxay garteen in aanay ahayn oo keliya in masalka tobanka gabdhood ee bikradaha ah iyo Xabaquuq laba ay ahaayeen isla wax sii sheegid, balse sidoo kale uu sidaas oo kale ahaa cutubka laba iyo tobnaad ee Yexesqeel.

Qayb ka mid ah waxsii sheegiddii Yexesqeelna waxa ay ahayd il xoog iyo qalbiqaboojin u ah mu'iniinta: "Oo haddana Eraygii Rabbigu waa ii yimid, isagoo leh, Wiilka Adamow, maahmaahdee baa idinku dhex taal dalka reer binu Israa'iil, oo leh, Wakhtigu waa sii dheeraadaa, oo wax kasta oo la arkayna way baabba'aan? Sidaas daraaddeed u sheeg, Rabbiga Ilaah ahu wuxuu leeyahay.... Wakhtigu waa dhow yahay, oo wax kasta oo la arkayna way rumoobi doonaan.... Anigu waan hadli doonaa, oo erayga aan ku hadlana waa uu dhici doonaa; mar dambe dib looma dhigi doono." "Kuwa guriga reer binu Israa'iil ka mid ahi waxay leeyihiin, Aragtida uu arkayaa waa maalmo badan oo iman doona, oo wuxuu wax ka sii sheegaa wakhtiyo fog. Sidaas daraaddeed waxaad ku tidhaahdaa, Rabbiga Ilaah ahu wuxuu leeyahay; Erayadayda middoodna mar dambe dib looma dhigi doono, laakiinse eraygii aan ku hadlay waa la oofin doonaa." Yexesqeel 12:21–25, 27, 28." Dagaalkii Weynaa, 393.

Muddada shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun, sida uu u metelay dhaqdhaqaaqii Advent-ka ee 1840 ilaa 1844, waxay metelaysaa muddada wakhtiga ee maalmaha ugu dambeeya, marka "saamaynta riyo kasta" "ay rumoobi doonto." Taariikhda waxsii-sheegista ee hooggii kowaad, marka la dul saaro taariikhda waxsii-sheegista ee hooggii labaad, waxay aqoonsanaysaa taariikhda waxsii-sheegista ee hooggii saddexaad, taas oo ah taariikhda waxsii-sheegista ee shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun. Sidoo kale waa taariikhda 1840 ilaa 1844. Sidoo kale waa taariikhda lagu dhammaystiro shaqada rasuulka diyaariya jidka Rasuulka Axdiga. Waa taariikhda ay labada gees ee bahalka dhulka maraan kala-guur ka yimaadda kii lixaad una gudba "kan siddeedaad" oo "ka mid ah toddobada." Waa taariikhda lagu dilo labada nebiyadood jidka dhexdiisa, cutubka kow iyo tobnaad ee Muujintii.

Laakiin si la mid ahna waxa muhiim u ah xaqiiqda ah in, maaddaama erayga Ilaah aanu weligiis fashilmin, iyadoo lagu lifaaqayo mabda'a ah in nebiyada oo dhammu ay maalmaha ugu dambeeya ka hadlaan in ka badan xilli kasta oo kale, 11-kii Sebtembar, 2001, "maalmihii nebiyadu waa soo dhowaadeen" halkaas oo "erayadii" Ilaah ku hadlay "ay rumoobi doonaan," oo "dibna looma sii dhigi doono."

Caasinnimadii 1863 waxay Adventism-ka La'odikiya u xukuntay inay cidlada ku wareegaan ilaa ay dhammaantood ka wada dhintaan. Rabbigu taariikhdaas ayuu ku soo noqday Sebtembar 11, 2001, sida uu ugu soo noqday reer binu Israa'iilkii hore Qaadeesh.

Booqashadii ugu horraysay ee Qaadeesh waxay dhalisay fallaagadii tobanka basaase, waxayna keentay wakhtigii warwareegga cidlada. Dhammaadkii afartankii sannadood, waxay ku noqdeen Qaadeesh, halkaasna Muuse mar labaad ku dhufatay Dhagaxii, waxaana laga horjoogsaday inuu galo Dalka Ballanqaadka, hase yeeshee iyagu waxay ku galeen Yashuuca. Sebtembar 11, 2001, waxay tilmaamaysaa jiilkii ugu dambeeyey, Ilaahna mar dambe ma sii dheerayn doono Eraygiisa.

Waxaan xaqiiqadan kaga hadli doonnaa maqaalka xiga.

“Taariikhda noloshii cidlada ee reer binu Israa’iil waxaa loo diiwaangeliyey faa’iidada reer binu Israa’iilka Ilaah ilaa dhammaadka wakhtiga. La macaamilkii Ilaah la macaamilay kuwii cidlada ku warwareegayey, socodkoodii oo dhan ee hore iyo gadaalba, iyo sida ay ugu furnaayeen gaajo, harraad, iyo daal, iyo muujinta yaabka leh ee xooggiisa ee lagu samatabbixinayey, waa masaal rabbaani ah oo ay ku duugan yihiin digniin iyo waxbarid dadkiisa u taal qarni kasta. Waayo-aragnimadii kala duwanaa ee Cibraaniyiintu waxay ahayd dugsi loogu diyaargarobayo hoygoodii ballanqaadka ahaa ee Kancaan. Ilaah wuxuu doonayaa in dadkiisu maalmahan ugu dambeeya ay qalbiyo is-hoosaysiiya iyo ruuxyo wax-barasho leh ku eegaan dib u milicsiga tijaabooyinkii oolka lahaa ee ay reer binu Israa’iiltii hore soo mareen, si loogu baro diyaarintooda Kancaan jannada ah.”

“Dhagixii, oo amarkii Ilaah lagu dhuftay oo ka soo burqaday biyihisii nolosha lahaa, wuxuu calaamad u ahaa Masiixa, oo la garaacay lana nabareeyey si dhiiggiisa loogu diyaariyo il badbaado u noqota binu-aadmiga halaagga ku sii socda. Sida dhagixii mar keliya loo dhuftay, sidaas oo kale Masiixuna wuxuu ahaa in ‘hal mar la bixiyo, si uu dembiyada kuwa badan u qaado.’ Laakiin markii Muuse si degdeg iyo miyir-la’aan ah dhagixii Kaadeesh ku dhuftay, astaantii quruxda badnayd ee Masiixa waa la dhaawacay. Badbaadiyaheenna looma ahayn in mar labaad la allabariyo. Sida allabarigii weynaa hal mar oo keliya loo bixiyey, waxaa loo baahan yahay oo keliya in kuwa doonaya barakooyinka nimcadiisa ay ku baryaan magaca Ciise,—iyagoo rabitaannada qalbiga ku shubaya duco toobad leh. Ducadaas oo kale waxay Rabbiga ciidammada horkeeni doontaa dhaawacyada Ciise, markaasna dhiiggii nolosha bixinayay ayaa mar kale si cusub u qulquli doona, kaas oo uu astaan u ahaa qulqulkii biyaha nool ee u soo burqaday Israa’iilkii oomanaa.”

“Rumaysad keliya oo nool oo Ilaah lagu qabo, iyo addeecid is-hoosaysiin leh oo amarradiisa loo hayo, ayuu aadamigu ku rajayn karaa inuu helo raallinimada rabbaaniga ah. Markii mucjisadaas weyn ay ka dhacday Qaadeesh, Muuse, isagoo ku daalay gunuunaca joogtada ah iyo fallaagowga dadka, wuxuu ka lumiyeey araggiisii Kaaliyihisii Qaadirka ah; ma uu dhegaysan amarkii ahaa, ‘Dhagaxa la hadla, oo wuxuu idin soo dayn doonaa biyihisii;’ oo isagoo aan lahayn xoogga rabbaaniga ah ayaa looga tagay inuu dhaawaco diiwaankiisa isagoo muujinaya xamaasad iyo tabardarro dadnimo. Ninkii ay ahayd, oo kari karayey, inuu istaago isagoo daahir ah, adag, oo aan naf-jeclaysi lahayn ilaa dhammaadka hawshiisa, ayaa ugu dambayntii laga adkaaday. Ilaah waa lagu maamuus-dilay hortii shirka reer binu Israa’iil, markii ay ahayd in la maamuuso oo magiciisana la ammaano.”

“Xukunkii isla markiiba lagu riday Muuse wuxuu ahaa mid aad u xanuun badan oo dullayn leh,—in isaga iyo reer binu Israa’iil ee caasiyiinta ah ay dhintaan ka hor intaanay ka tallaabin Urdun. Laakiin ma nin baa odhan kara in Rabbigu si daran ula macaamilay addoonkiisa dembigaas keliya aawadiis? Ilaah wuxuu maamuusay Muuse sida uusan u maamuusin nin kale oo markaas noolaa. Marar badan ayuu xaqiisa caddeeyey. Wuxuu maqlay baryadiisa, oo wuxuu ula hadlay fool ka fool, sida nin saaxiibkiis ula hadla. Si waafaqsan qiyaasta iftiinka iyo aqoonta uu Muuse helay, ayaa dembigiisuna u sii weynaa.” Signs of the Times, October 7, 1880.